

Dlaczego pool CO2 się nie sprawdza

Rozporządzenie Komisji w sprawie rejestrów nie przewiduje żadnych szczególnych postanowień w sprawie przewidzianej w art. 28 dyrektywy instytucji grupowania instalacji emitujących CO2. Czy to wpływa na sposób funkcjonowania i ewentualne korzyści z poolu? Wydaje się, że tak – i to zasadniczo.

Temat poolu CO2 poruszany był w szeregu artykułów na tym portalu, tak więc pomijamy w tym miejscu wszystkie uwagi wprowadzające, wstępne i ogólne.

Interesuje nas teraz tylko kwestia relacji art. 28 dyrektywy (który przewiduje możliwość powołania poolu) oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 2216/2004 z dnia 21 grudnia 2004 r. w sprawie standaryzowanego i zabezpieczonego systemu rejestrów stosownie do dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz decyzji nr 280/2004/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 386 z 29.12.2004, str. 1), - zmienionego przez:

- 1) rozporządzenie Komisji (WE) nr 916/2007 z dnia 31 lipca 2007 r. (Dz.U. L 200 z 1.8.2007, str. 5),
- 2) rozporządzenie Komisji (WE) nr 994/2008 z dnia 8 października 2008 r. (Dz.U. L 271 z 11.10.2008, str. 3).

W publikacji *Climate Change Law: Emissions Trading in the EU and the UK* (autorzy: Barton, Dodwell, Heydon, Milto Robinson, wydawnictwo Cameron May 2007 – podają za Google Books) zwrócono uwagę na szereg kwestii zasadniczej natury a wynikających właśnie z braku uwzględnienia konstrukcji poolu i regulacji art. 28 dyrektywy w przepisach rozporządzenia rejestrowego.

Autorzy publikacji – prawnicy biorący udział z ramienia rządu brytyjskiego w negocjacjach dyrektywy 2003/87/WE zwracają uwagę, iż rozporządzenie rejestrowe nie przewiduje żadnych szczególnych postanowień w sprawie poolu. Skutek zaś takiego zaniechania (?) jest taki, iż wbrew literalnemu brzmieniu art. 28 dyrektywy, w przypadku powołania poolu:

- 1) operatorzy nadal muszą posiadać odrębne zezwolenia dla każdej instalacji;
- 2) wymagania dotyczące monitoringu, sprawozdawczości i weryfikacji zawarte w zezwoleniu będą stosowane odrębnie do każdej instalacji;
- 3) uprawnienia będą przyznawane dla każdej instalacji oddzielnie w KPRU;
- 4) każda instalacja nadal ma oddzielny rachunek w rejestrze uprawnień;
- 5) uprawnienia są wydawane na indywidualne rachunki instalacji;
- 6) uprawnienia są umarzane z rachunków indywidualnych.

Zarządca poolu w konstrukcji rozporządzenia rejestrowego może być umiejscowiony jako „wyznaczony przedstawiciel” (appointed representative) przypisany dla każdego rachunku w rejestrze dla każdej instalacji wchodzącej w skład poolu zgodnie z art. 15 oraz aneksem III do rozporządzenia rejestrowego.

Zatem można uznać, iż skutkiem utworzenia poolu jest jedynie przeniesienie zobowiązania do zapłacenia kar za nadmierną emisję z operatora na zarządcę. Dodatkowo, zgodnie z przepisami dyrektywy w przypadku nieumorzenia wystarczającej liczby uprawnień zamiast danych poszczególnych instalacji opublikowane zostaną dane zarządcy.

We wszystkich pozostałych przypadkach instalacje nadal będą traktowane, jak gdyby nie były częścią poolu. Dlatego korzyści utworzenia poolu będą raczej niewielkie.

Istnieje również dodatkowe ryzyko że art. 28(3)(c) dyrektywy może wymagać zablokowania wszystkich rachunków operatorów instalacji wchodzących w skład poolu, gdy jedna instalacja nie zdoła przedłożyć zweryfikowanego raportu o swoich emisjach do właściwego organu. Kwestia ta jest niejasna, lecz wobec tego, iż dotychczas nie została przesądzona takiego ryzyka wykluczyć się nie da.

Tak więc – jak konkludują autorzy wymienionej na wstępie publikacji - wydaje się wątpliwe, czy Państwa Członkowskie i operatorzy instalacji uznają minimalne korzyści z utworzenia poolu za wartość administracyjnego wysiłku, jakiego wymaga jego utworzenie.

Można dodać, iż dotychczasowe dane o liczbie powstałych w Europie instytucji tego typu (w zasadzie śladowe ilości) zdają się potwierdzać tezy autorów.

Przypomnijmy ponadto, iż przepisy dyrektywy dotyczące poolu będą obowiązywać tylko w drugim okresie rozliczeniowym – a zatem tylko do końca 2012 r. Dyrektywa 2009/29/WE zmieniająca dyrektywę 2003/87/WE nie przewiduje już takiej instytucji w trzecim okresie rozliczeniowym 2013-2020. Biorąc pod uwagę czas trwania procedur mających na celu powołanie poolu – jak wskazywaliśmy w jednym z naszych artykułów – prawie rok, trudno oczekiwać jakiegoś rozkwitu tej formy funkcjonowania instalacji w ramach systemu EU ETS.

Tak więc można chyba uznać pool CO2 za instytucję schyłkową i raczej nieudaną.